

SPREUKEN

Seksuele immoraliteit

De oorzaken, gevaren en het vermijden van seksuele zonde.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/spreuken/seksuele-immoraliteit

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Begeerten van het lichaam leren beheersen	3 min	4
2	Innerlijke zonde maakt vatbaar voor verleiding	3 min	5
3	Karakter en trouw beschermen tegen begeerte	2 min	7
4	De aantrekkingskracht van het verbodene	3 min	8
5	Overspel uit woede en vervreemding	2 min	10
6	Niet spelen met seksuele verleiding	3 min	11
7	Daten, romantiek en opgewekte begeerte	4 min	13
8	Geheimhouding en overmoed bij verleiding	3 min	14
9	Verleiding door vleierij en trots	5 min	16
10	Bescheidenheid in kleding en gedrag	3 min	19
11	Kleding die seksuele aandacht trekt	2 min	20
12	Een ander niet tot struikelen brengen	3 min	21
13	Flirten met woorden en zintuigen	2 min	22
14	De misleidende belofte van veilige seks	4 min	23

15	Gevolgen van overspel en de vreze Gods	3 min	26
16	Het hart bewaken met wijsheid	3 min	28
17	Seksuele vervulling binnen het huwelijk	3 min	31
18	Veilige plaatsen en zelfbeheersing	3 min	33
19	Rekenschap afleggen aan God en mensen	3 min	35
	Om verder te lezen		37

1

Begeerten van het lichaam leren beheersen

In Spreuken kijken we nu naar een categorie van raadgevingen over hoe je aan de valstrikken van de wereld kunt ontsnappen. Ik heb gezegd dat ons in het Nieuwe Testament wordt getoond dat de wereld, in de zin dat zij een valstrik voor de rechtvaardigen vormt, uit drie dingen bestaat:

Want al wat in de wereld is: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven, is niet uit de Vader, maar is uit de wereld.

1 JOHANNES 2:16

De begeerten van het vlees zijn geen dingen die op zichzelf altijd slecht zijn. De verlangens van het lichaam zijn door God ingebouwd en hebben een legitiem doel. Maar ze maken ook geen onderscheid tussen goed en kwaad. Het lichaam weet dat niet. Het lichaam is gewoon een dier. Er is een ziel of een geest in je gelegd, die je gegeven is om onderscheid te maken tussen goed en verkeerd gedrag. Daarom moeten de verlangens van het lichaam door iets anders worden beheerst dan door de verlangens van het lichaam zelf.

Veel mensen weten dat niet en doen dat niet. Ze laten hun impulsen, hormonen en begeerten gewoon hun gedrag bepalen. Dat moet anders worden als iemand rechtvaardig wil leven en aan deze valstrikken wil ontsnappen. Als je zonder onderscheidingsvermogen gewoon de verlangens van het lichaam volgt, roep je de ondergang over jezelf af, zoals we in Spreuken hebben gezien.

We hebben gesproken over het verlangen naar voedsel en het verlangen naar drank. Een van de grote begeerten van het vlees is uiteraard het verlangen naar seks, en Salomo heeft daar veel over te zeggen. Hij wist er veel van. Salomo was zelf nogal wellustig. We hebben een van zijn liefdesliederen in Hooglied, dat duidelijk vol hartstocht en seksuele belangstelling zit. Hij was ook een man die zevenhonderd

vrouwen en driehonderd bijvrouwen had. Hoewel we niet weten of veel van die vrouwen hem erg regelmatig te zien kregen, weten we dat hij ongebruikelijk veel mogelijkheden had om zijn seksuele verlangens te bevredigen. Hij wist ook dat daaraan gevaren verbonden konden zijn.

Hij schrijft aan zijn zoon, en daarom gaan de meeste aanwijzingen aan zijn zoon over het vermijden van de gevaren van vrouwen. Uiteraard moeten vrouwen ook leren de gevaren van mannen te vermijden. Maar omdat Salomo aan zijn zoon schrijft en niet aan zijn dochter, zijn deze aanwijzingen op die manier geformuleerd. Het spreekt vanzelf dat mensen zelf het verband kunnen leggen dat hetzelfde ook in de andere richting geldt.

2

Innerlijke zonde maakt vatbaar voor verleiding

Salomo is zich sterk bewust van het terrein van seksuele verleiding. Hij spreekt over enkele factoren die tot seksuele verleiding leiden, en hij spreekt ook over hoe je seksuele zonde kunt vermijden. Een van de factoren die tot seksuele zonde leiden, is zonde die al in het hart aanwezig is. Het is niet alleen de invloed van verleiding van buitenaf. Er is iets in een mens waarin de zonde weerklink vindt. We hebben de zondige natuur.

In Spreuken, hoofdstuk 22, vers 14, staat:

De mond van vreemde vrouwen is een diepe kuil, hij op wie de HEERE toornig is, zal daarin vallen.

SPREUKEN 22:14

Een kuil is gewoon een valstrik. Met de „vreemde vrouwen” worden hier immorele vrouwen bedoeld, die met hun woorden een man proberen te verleiden. In enkele eerdere hoofdstukken van Spreuken, waar we nog naar zullen kijken, hebben we daar voorbeelden van. In ons overzicht van het boek Spreuken hebben we gezien dat de

immorele vrouw eropuitgaat en de jonge man probeert over te halen haar boudoir binnen te komen. Hij beseft niet dat het een valstrik is en dat haar huis naar Sheol leidt.

De mond van de immorele vrouw is dus een diepe kuil, een valstrik, een strik waarin je terecht kunt komen. Maar er staat dat degene van wie de Heere een afschuw heeft, degene op wie God al vertoornd is, daarin zal vallen. Dit wijst erop dat degene die tot immoraliteit vervalt, iemand is die al eerder compromissen heeft gesloten en op wie God vertoornd is.

De omgekeerde formulering in Prediker, hoofdstuk 7, vers 26, bevestigt deze gedachte ook. Daar staat:

Ik vond iets wat bitterder is dan de dood: de vrouw die een vangnet is. Haar hart is een sleepnet, haar handen zijn boeien. Wie goed is voor het aangezicht van God, zal aan haar ontkomen, maar een zondaar wordt door haar gevangen.

PREDIKER 7:26

Degene die voor deze verleiding valt, is de zondaar en degene van wie de Heere een afschuw heeft. Degene die eraan ontsnapt, is degene die God behaagt.

Daarom behoort iemand al tot een van deze categorieën voordat hij met de verleiding wordt geconfronteerd en er óf voor bezwijkt óf haar overwint. Degene die eerder compromissen heeft gesloten, is degene die zal bezwijken, omdat God hem in zekere zin overgeeft. Hij sluit compromissen waar God geen behagen in heeft. Daarom laat God hem, bijna als oordeel over de zonde waarbij hij al betrokken is, voor de verleiding vallen en de gevolgen ondergaan.

Degene die de Heere behaagt, degene die leeft om God te behagen, zal daar over het algemeen niet voor vallen, omdat hij betere gewoonten heeft. God zal over hem waken, omdat hij leeft om God te behagen.

3

Karakter en trouw beschermen tegen begeerte

In hoofdstuk 5, vers 22, gaat het over de noodzaak de verleidster te vermijden, en daar staat:

Zijn ongerechtigheden nemen de goddeloze gevangen: met de banden van zijn zonde wordt hij vastgehouden.

SPREUKEN 5:22

Degene die in deze immoraliteit verstrikt raakt, is de goddeloze man, en het zijn zijn eigen ongerechtigheden die hem erin meeslepen. Hij heeft al iets in zich. Hij heeft al een patroon van compromissen. Hij is al een zondaar, een zondig mens, en dat leidt hem tot verleiding, tot verdere zonde. In hoofdstuk 11, vers 6, staat:

De gerechtigheid van de oprechten zal hen redden, maar de trouwelozen worden gevangen in hun eigen begeerten.

SPREUKEN 11:6

Heel belangrijk hier: de gerechtigheid van de oprechten zal hen redden. Dat wil zeggen: als iemand al moreel oprecht is en karakter heeft ontwikkeld, en een patroon van zelfdiscipline in de wegen van God heeft ontwikkeld, dan zal het rechtvaardige karakter van die persoon zijn kracht zijn op de dag van verzoeking, en hem redden. Maar de ontrouwen zullen door hun eigen begeerte gegrepen worden. Een ontrouw persoon is iemand die niet heeft geleerd zijn verlangens te beheersen. Een trouw persoon is in wezen iemand met karakter. Iemand met karakter beheerst zijn begeerten. Iemand die trouw is, heeft precies dezelfde neigingen tot wangedrag, maar heeft iets in zich wat we trouw, betrouwbaarheid of integriteit zouden kunnen noemen. Dat voorkomt dat hij eraan toegeeft, omdat hij er een gewoonte van heeft gemaakt trouw te zijn: trouw aan zijn huwelijkspartner en trouw aan God.

Degenen die al ontrouw zijn, worden beschreven als mensen met een gebrekkig karakter. Ze hebben geen integriteit, en daarom zal er niets zijn wat hen ervan weerhoudt hun verlangens en impulsen te volgen. Trouw, of karakter, is datgene wat je impulsen beheerst. Het ontbreken daarvan zal ervoor zorgen dat je valt en verstrikt raakt in je verlangens en begeerten.

4

De aantrekkingskracht van het verbodene

Er is nog iets wat bijdraagt aan het verschijnsel seksuele immoraliteit. Het lijkt erop dat mensen sinds de zondeval, en misschien zelfs al vóór de zondeval, iets nieuwsgierigs in zich hebben als het gaat om datgene wat verboden terrein is. We kunnen zien dat Eva zelf werd meegetrokken door deze verlokking van het ongeoorloofde, deze aantrekkingskracht van wat buiten de grenzen ligt. Dingen die op zichzelf niet bijzonder aantrekkelijk zouden zijn, worden ineens aantrekkelijk wanneer er een regel tegen bestaat. Paulus meende dat hij de begeerte niet gekend zou hebben als er geen wet was geweest die zegt:

Je mag niet begeren.

Adam en Eva zouden misschien nooit enige belangstelling hebben gehad voor de boom van de kennis van goed en kwaad als die hun niet verboden was geweest.

Voor hen was het een kwestie van nieuwsgierigheid, van willen weten. Waarom mag ik dit niet doen? Waarom moet het verboden zijn? Zou het iets zijn wat ik zou willen doen als het niet verboden was? Is dat waarom ze het mij moeten verbieden, omdat ik het anders zou willen doen? Is het iets begeerlijks? Is het iets goeds? Wordt mij iets onthouden? Er is altijd die vreemde kleine nieuwsgierigheid die de kat fataal wordt.

Spreekwoorden vertelt ons dat iets wat ongeoorloofd is, daardoor soms aantrekkelijker wordt. In hoofdstuk 7, vers 11, wordt over de verleidster gezegd:

Zij was onrustig en opstandig, haar voeten bleven niet thuis.

SPREUKEN 7:11

Opstandig betekent dat ze de regels wil overtreden. Ze is niet alleen vol begeerte. Ze wil in opstand komen. Ze wil doen wat verkeerd is. Ze wil vrij zijn van beperkingen. Opstandigheid betekent dat iemand de regels overtreedt. Er is iets aan deze aangeboren neiging om in opstand te komen wat mensen tot seksuele verzoeking kan brengen.

In hoofdstuk 9, vers 17, hebben we de woorden van de vrouw die spreekt om iemand te verleiden. Eigenlijk is het de dwaze vrouw uit vers 13, maar in vers 17 zegt ze tegen degenen die ze probeert te verleiden:

Gestolen water is zoet, en in het geheim genuttigd brood is aangenaam.

SPREUKEN 9:17

Water is een kleurloze, reukloze en smaakloze stof, maar als je het gestolen hebt, is het zoet. Gestolen water is aangenamer omdat je het gevoel hebt dat je ermee bent weggekomen.

Dit is niet iets wat rechtvaardige mensen noodzakelijkerwijs zullen voelen, maar zo is de gevallen menselijke natuur. Het gevoel dat je een regel hebt overtreden, dat je ergens mee bent weggekomen, maakt het op de een of andere manier verleidelijker. Het geeft je het gevoel dat je onafhankelijker bent en dat mensen van buitenaf minder gezag over je hebben. Wetten zijn er om overtreden te worden. Dus als water, dat normaal gesproken niet zoet zou zijn, gestolen wordt, dan wordt het zoet. Brood dat in het geheim wordt gegeten is aangenaam. Dat is ongetwijfeld de reden waarom zoveel jonge mensen vóór hun huwelijk van ongeoorloofd seksueel gedrag genieten. Nadat ze getrouwd zijn, wordt het gewoner. Ze raken op elkaar uitgekeken en gaan op zoek naar iets buiten het huwelijk. Vóór hun huwelijk voelden ze zich sterk tot elkaar aangetrokken, maar zodra ze getrouwd zijn, zijn ze niet langer verboden terrein voor elkaar. Vaak gaan ze dan op zoek naar iemand die wel verboden terrein is, omdat het verbodene onze aangeboren opstandige natuur aanspreekt. We moeten ons bewust zijn van die neiging in ons.

5

Overspel uit woede en vervreemding

Het is ook mogelijk dat iemand betrokken raakt bij seksueel wangedrag omdat hij boos is. Het is niet alleen begeerte, niet alleen seksueel verlangen. Soms is het woede. Soms bestaat er een verlangen om iemand te straffen. In hoofdstuk 2, vers 17, staat dat de vrouw die een verleidster is, een immorele vrouw, iemand is die:

die de leidsman van haar jeugd verlaat, en het verbond van haar God vergeet.

SPREUKEN 2:17

Met de leidsman van haar jeugd wordt kennelijk haar man bedoeld; bovendien vergeet zij het verbond met haar God.

Hier staat niet dat ze boos is, maar ze gaat vreemd. Ze straft hem. Ze doet haar metgezel iets kwetsends aan, en zelfs God. Misschien heeft ze iets tegen haar metgezel en vindt ze het niet erg om die persoon pijn te doen. Gewoonlijk wil je mensen geen pijn doen, tenzij er iets bij je broeit, een of andere grief tegen hen. Als je niets tegen je huwelijkspartner hebt, zul je je bijzonder slecht voelen als je diegene pijn en schade berokkent. Hetzelfde geldt in de verhouding tot God. De vrouw die de metgezel van haar jeugd verlaat, is dus emotioneel van hem vervreemd geraakt. Waarschijnlijk is ze boos op hem, en misschien is ze van hem vervreemd geraakt door een of andere grief waar ze boos over is. In hoofdstuk 7, vers 19, zegt de vrouw die de man probeert te verleiden die door haar straat loopt:

Want mijn man is niet thuis, hij is voor een verre reis vertrokken.

SPREUKEN 7:19

Dit is min of meer haar manier om te zeggen dat hij voorlopig niet terugkomt. Maar er kan ook een zinspeling in zitten dat ze zegt dat hij altijd weg is. Hij is op een lange reis. Hij laat me alleen. Ik moet ergens anders wat vermaak zoeken, want hij is er niet

voor mij.

Misschien wordt in deze zinnen geen werkelijke boosheid gesuggereerd. Maar we zien wel dat van de vrouw die ontucht pleegt, wordt gezegd dat ze haar huwelijkspartner verraaft. Je zou denken dat verraad iets is wat goede mensen, gewone mensen, niet eens zouden doen, tenzij ze een bepaalde wrok koesterden of iets tegen de persoon hadden die ze verraadden en in de rug staken.

6

Niet spelen met seksuele verleiding

Seksuele zonde komt vaak voor onder mensen die niet van plan zijn seksuele zonde te begaan, omdat ze te dicht en te achteloos met de verleiding spelen. In hoofdstuk 6, vers 25, spreekt hij opnieuw met zijn zoon over de slechte vrouw, over de verleidster. Er staat:

Begeer haar schoonheid niet in je hart en laat ze je niet vangen met haar oogleden,

SPREUKEN 6:25

Dit gaat natuurlijk over flirterig gedrag en heeft te maken met waar je naar kijkt. Als ze naar je knipoogt en haar ogen naar je laat fonkelen, terwijl ze niet voor jou beschikbaar is en niet iemand is tot wie je met recht toenadering kunt zoeken, dan flirt ze met je. Kijk niet meer naar haar. Laat haar je niet verleiden met haar ogen of haar oogleden.

Job zei in Job 31:1:

Ik heb een verbond gesloten met mijn ogen; hoe kan ik dan begerig naar een jonge vrouw kijken?

JOB 31:1

Hij was een getrouwde man. Hij hoorde niet naar andere vrouwen te kijken. Daarom zei hij dat hij een verbond met zijn ogen had gesloten om niet begerig naar een jonge vrouw te kijken. Dat was Jobs toewijding, en daaruit sprak zijn trouw. Hij had een verbond met zijn ogen gesloten om niet naar een jonge vrouw te kijken, om niet te spelen met de verleiding die opkomt.

Natuurlijk worden mannen — en vrouwen vast ook, maar vooral mannen — door visuele prikkels verleid. Waar een man naar kijkt, is heel belangrijk, omdat het kijken naar een vrouw bij hem belangstelling voor een seksuele relatie kan opwekken. Vrouwen daarentegen vinden een man misschien aantrekkelijk, maar denken vaak niet noodzakelijk meteen aan seks wanneer ze aan een aantrekkelijke man denken. Vrouwen zoeken in een relatie gewoonlijk iets wat dieper gaat. Mannen zijn vaak erg oppervlakkig en voelen zich gewoon aangetrokken tot wat ze zien en wat hun ogen mooi vinden. Zo zitten ze min of meer in elkaar. Daarom klinkt de waarschuwing: kijk niet naar iets wat voor jou niet beschikbaar is. Als je dat doet, speel je met de verleiding.

In hoofdstuk 7, vers 8, gaat het over deze jongeman die voor de verleidster bezweek. Voordat hij dat deed, staat er dat hij door de straat liep, dicht bij haar hoek. Hij sloeg de weg naar haar huis in. Dat wil zeggen dat hij haar buurt binnenging. Zij moest naar buiten komen en hem verleiden, maar hij was een gemakkelijke prooi. Hij maakte een wandeling door de rosse buurt. In zekere zin speelde hij dus met het idee en zocht hij misschien zelfs moeilijkheden op. Hij was niet voorzichtig. Hij kwam ten val doordat hij enkele onvoorzichtige stappen zette en misschien dacht dat het wel interessant zou zijn. Gewoon nieuwsgierig naar hoe die pornografische website eruit zou zien. Gewoon nieuwsgierig naar waar andere mensen naar kijken. Hij speelde er alleen maar wat mee. „Ik ben niet geïnteresseerd. Ik wil niets verkeerd doen of zoiets, maar ik ben gewoon nieuwsgierig. Het kan interessant zijn om eens te zien wat er allemaal te vinden is.” Of hij gedroeg zich flirterig tegenover iemand met wie het ongepast zou zijn om verder te gaan.

7

Daten, romantiek en opgewekte begeerte

In zekere zin maak je reclame voor een product dat je niet aanbiedt wanneer je flirterig bent. Er zijn veel dingen in onze samenleving die deze verleiding aanmoedigen. Een christen moet de hele praktijk van het daten heel zorgvuldig bekijken. Voor de meeste mensen in de samenleving is daten namelijk eigenlijk niet meer dan een recreatieve vorm van goedkope romantiek.

Romantiek hoort thuis binnen het huwelijk. God heeft mensen zo gemaakt dat ze romantisch kunnen zijn tegenover een partner, maar die romantiek hoort binnen de context van het huwelijk plaats te vinden. Natuurlijk is er vaak romantiek in de aanloop naar het huwelijk. Maar het punt is dat wanneer romantiek tussen twee mensen wordt aangemoedigd, dit moet gebeuren omdat ze met elkaar zullen trouwen, omdat dat de bedoeling is. Een romantische relatie tussen een getrouwd stel is iets goeds. Maar romantische relaties tussen allerlei mensen die niet met elkaar zullen trouwen, zijn hartverscheurend en gevaarlijk.

Romantische vonken stimuleren chemische processen, letterlijk echte chemische processen: hormonen. Hormonen zijn chemische stoffen die je bewustzijn veranderen. We zouden geen chemische stoffen in ons lichaam of onze geest willen brengen die ons bewustzijn veranderen en ervoor zorgen dat we onze morele keuzes minder goed beheersen. Zo moeten we ook voorzichtig zijn met wat we in een relatie met iemand anders aanmoedigen. Daardoor kunnen namelijk chemische stoffen vrijkomen die ons bewustzijn en ons beoordelingsvermogen veranderen. Alle mensen hebben die chemische stoffen in hun lichaam, maar ze moeten onder controle worden gehouden en niet onnodig worden gestimuleerd in omstandigheden waarin ze tot compromissen en verleiding zullen leiden. De gebruiken rond daten in onze samenleving zijn vaak situaties waarin jonge of oudere mensen eenvoudigweg romantische gevoelens en het vrijkomen van die chemische stoffen en impulsen stimuleren, zonder enige intentie om te trouwen. Het is maar een weekend. Het is maar een zaterdagavond. Het is gewoon iets om te doen. Het is alleen maar voor de ontspanning. Het is gewoon voor de lol. Er is niets mis met goed, fatsoenlijk of onschuldig plezier, maar het probleem is dat God mannen niet heeft gemaakt als

speeltjes voor vrouwen, en vrouwen niet als speeltjes voor mannen. Het is gevaarlijk om met romantiek te spelen, want dat leidt vaak, bijna altijd, tot seksuele verleiding en leidt vaak tot seksuele zonde. Er bestaat gevaar wanneer iemand door de straat van de immorele vrouw loopt, of zichzelf in welke situatie dan ook brengt die waarschijnlijk ongepaste verlangens zal opwekken die tot iets anders dan een huwelijk zullen leiden.

Ook spelen amusement en reclame in onze cultuur sterk in op de seksuele begeerten van mensen en proberen ze seksuele begeerte op te wekken. Zo verkopen ze producten. Zo verkopen ze kaartjes. Er zijn mensen die weten dat ze geprikkeld, opgewonden en opgehitst zullen raken wanneer ze naar een bepaalde vorm van amusement gaan, of dat nu een film is of iets anders. Ze spelen gewoon met verleiding. Misschien zijn ze niet van plan iets verkeerd te doen. Misschien zijn ze niet van plan er daarna op uit te gaan en te zondigen, maar ze brengen die chemische processen op gang omdat dat prettig voelt. Maar het is gevaarlijk. Wanneer mensen met verleiding spelen, bezwijken ze er heel vaak voor. We moeten voor verleiding vluchten, zei Paulus, en er niet mee flirten.

8

Geheimhouding en overmoed bij verleiding

Een kenmerk van de man die met verleiding speelt, is dat hij een zekere geheimhouding in stand houdt. In hoofdstuk 7, vers 9, staat:

in de schemering, in de avond van de dag, te middernacht en in het donker.

SPREUKEN 7:9

Hij liep door de straat van de vrouw in de richting van haar huis. Het was in de schemering, in het zwart en het duister van de nacht. Dat wordt met opzet vermeld, omdat hij op een tijdstip ging waarop hij hoopte niet gezien te worden. In dit geval vergiste hij zich behoorlijk. Salomo zag hem. Salomo keek uit zijn raam en zag dit hele schouwspel zich ontfouwen. Maar de man dacht dat hij het geheimhield. Hij dacht dat

hij zijn privacy en geheimhouding handhaafde, want je zult eerder in de verleiding komen jezelf toe te staan verkeerde dingen te doen als je het gevoel hebt dat het volkomen geheim is. Als je denkt dat mensen naar je kijken, zul je je uiteraard beter gedragen. Daarom is dat een goed argument om ervoor te zorgen dat mensen naar je kijken, vooral omdat we allemaal begrijpen dat er verleidingen bestaan die sterker zouden kunnen zijn dan wij. We kunnen dat maar beter beseffen.

Dat is nog een probleem: soms beseffen mensen het niet. Ze zijn nogal zelfverzekerd. Ze zeggen: 'Ik kan dit aan. Ik kan hiermee omgaan. Ik kan hiermee spelen. Ik zal niet vallen.' Soms kom je in zo'n situatie terecht en kom je er weer uit zonder daadwerkelijk te vallen, maar het is gevaarlijk om zo zelfverzekerd te zijn.

In hoofdstuk 5, de verzen 12 en 13, staat dat de man die voor seksuele verleiding is gevallen, daar later gewetenswroeging over zal hebben. Hij zal zeggen:

en je zegt: Hoe heb ik vermaning kunnen haten, en heeft mijn hart bestraffing kunnen verwerpen, en heb ik niet geluisterd naar de stem van mijn leraren, mijn oren niet geneigd tot mijn leermeesters!

SPREUKEN 5:12-13

Hij zegt: 'Ik dacht niet dat ik hierover naar de raad van anderen behoefde te luisteren. Ik dacht dat ik sterk genoeg was. Mensen zeiden tegen me dat ik dit moest vermijden, maar ik deed dat niet. Ik negeerde het gewoon. Ik dacht niet dat mij dit zou overkomen. Ik was overmoedig. Ik negeerde raad.'

In hoofdstuk 7, vers 26, staat over de immorele vrouw:

Zij heeft immers vele dodelijk gewonden doen neervallen, geweldig veel zijn allen die zij heeft gedood.

SPREUKEN 7:26

De gebruikte Engelse Bijbeltekst spreekt hier over „sterke mannen”, terwijl het Nederlandse citaat zegt dat er geweldig veel slachtoffers zijn. Een man die denkt dat hij sterk is en niet voor die verleiding zal bezwijken, moet dus beseffen dat zelfs sterke mannen door deze verleiding ten val zijn gebracht, tenminste in hun eigen ogen. Heel weinig mensen denken dat ze zwak zijn. Misschien denken veel mensen dat ze zwak zijn, maar een groot aantal denkt dat ze sterk zijn en wordt toch door deze verleiding ten val gebracht. Geheimhouding, overmoed en spelen met verleiding zijn dus dingen die ertoe leiden dat iemand voor seksuele zonde bezwijkt.

9

Verleiding door vleierij en trots

Natuurlijk zijn er ook de handelingen van de verleider of verleidster. In Spreuken is het altijd de verleidster, omdat de zoon gevaar loopt. Het is de zoon die gewaarschuwd wordt. Maar de handelingen van de verleidster verschillen niet veel van die van een mannelijke verleider die een vrouw probeert te verleiden. Vrouwen kunnen dus dezelfde waarschuwingen ter harte nemen.

In hoofdstuk 7, vers 21 staat:

Zij haalde hem over door haar grote overredingskracht, zij verleide hem door het gevele van haar lippen.

SPREUKEN 7:21

De man had al met de verleiding gespeeld, maar er was nog een andere factor die hem meetrok, en dat was zij: haar toenadering en haar plannen met hem. Ze kwam naar hem toe en verlokte hem; ze verleide hem. Dit is nog een aspect van seksuele zonde waarvoor je moet oppassen. Misschien ben je van plan rein te blijven en te voorkomen dat je ten val komt. Toch kan er iemand anders zijn van wie de aantrekkingskracht je vastberadenheid verzwakt en ervoor zorgt dat je bezwijkt. Wie seksueel rein wil blijven, moet zich hiervan bewust zijn.

De verleidster heeft verschillende kanten. Eén daarvan is dat ze inspeelt op de trots van de man. In hoofdstuk 2, vers 16 staat dat als je de juiste onderwijzingen volgt, dit je zal redden van de immorele vrouw,

om je te redden van de vreemde vrouw, de onbekende die met haar woorden vleit,

SPREUKEN 2:16

Vleierij speelt in op je trots, en er zijn nog andere verwijzingen naar haar vleierij. In hoofdstuk 6, vers 24 staat:

om je te bewaren voor een slechte vrouw, voor het gevele van de tong van een onbekende.

SPREUKEN 6:24

Ook staat er in hoofdstuk 7, vers 5 dat die onderwijzingen — dat wil zeggen, de onderwijzingen die je van je ouders hebt gekregen — het volgende kunnen doen:

opdat zij je bewaren voor de vreemde vrouw, voor de onbekende die jou met haar woorden vleit.

SPREUKEN 7:5

Er wordt herhaaldelijk gezegd dat de verleidster, degene die iemand probeert over te halen tot een seksueel immorele verhouding, vleierij gebruikt. Dat wil zeggen: zo iemand speelt in op het ego. Dat is natuurlijk duidelijk wanneer mannen vrouwen proberen te verleiden. Ze vleien hen altijd. Ik weet niet of vrouwen hier gemakkelijk intrappen of niet. Dat moet haast wel, want mannen gebruiken dat middel nog steeds om van vrouwen te krijgen wat ze willen. Mijn indruk is dat vrouwen hier doorheen zouden moeten kunnen kijken en de bedoelingen van mannen zouden moeten doorzien. Misschien doen ze dat inderdaad wel, maar willen ze de zonde niet zo graag vermijden. Misschien voelen ze zich werkelijk tot de man aangetrokken en vatten ze zijn vleierij daarom min of meer op als een teken dat hij er net zo goed toe bereid is. Ik

weet niet of vrouwen zozeer door vleierij voor de gek worden gehouden. Sommigen ongetwijfeld wel, maar ik stel me voor dat een volwassen vrouw met onderscheidingsvermogen wel doorheeft wat er gaande is.

Ook mannen kunnen door vleierij worden verleid, en dat is natuurlijk het scenario dat Salomo voor ogen heeft. Ik herinner me dat ik, toen ik jong was, een christelijke vriend had die nog maar kort christen was. Hij was een erg knappe man, die zeer aantrekkelijk was voor vrouwen. Voordat hij christen werd, had hij niet seksueel rein geleefd. Maar inmiddels was hij een echte christen geworden en probeerde hij een seksueel rein leven te leiden.

Op een dag kwam ik hem tegen, en hij vertelde dat een vrouw die hij kende hem die week had opgebeld. Ze was eigenlijk gewoon een vriendin, al was ze wel een aantrekkelijke vrouw. Ze zei dat ze een crisis doormaakte en vroeg of hij bij haar langs kon komen om haar raad te geven. Hij ging naar haar huis en klopte op de deur. Ze zei: 'Kom binnen.' Hij ging naar binnen, en zij was naakt en probeerde hem te verleiden. Hij verzette zich, bood weerstand en probeerde bij de deur te komen. Zij ging de slaapkamer in en begon hem te roepen. Hij probeerde de voordeur te bereiken, maar hij voelde zich heel sterk tot haar aangetrokken. Hij zei dat ze er volmaakt uitzag en heel aantrekkelijk was, enzovoort.

Terwijl hij erin slaagde de deur te bereiken, begon ze te zeggen: 'Als je een echte man was, zou je hier binnenkomen en met me vrijen.' Ze speelde in op zijn ego. Dat was voor hem het moeilijkste gedeelte. Hij is wel de deur uit gekomen. Bij die gelegenheid is hij niet bezweken. Daarom kon hij mij het verhaal vertellen.

Ik vond het interessant, want in die tijd had nog nooit een vrouw geprobeerd mij te verleiden, en ik kende die manieren niet. Ik dacht: is het niet interessant dat ze op die manier op zijn ego inspeelde? Als je echt een man was, zou je hier binnenkomen en voor deze verleiding bezwijken. Dat is een van de dingen die de duivel gebruikt, en die mensen gebruiken wanneer ze anderen proberen te verleiden: inspelen op je ego, op je trots. Dat is één aspect van de manier waarop iemand een ander in verleiding brengt.

10

Bescheidenheid in kleding en gedrag

Een ander aspect is dat iemand zich eenvoudigweg onbescheiden en flirterig gedraagt. Onbescheiden betekent niet noodzakelijk dat iemand veel huid laat zien, dat de kleding helemaal strak om het lichaam zit of iets dergelijks. Zelfs iemand die geen kleding draagt die traditioneel als onbescheiden wordt beschouwd, kan onbescheiden zijn, als we begrijpen dat bescheidenheid niet alleen met seks te maken heeft. Bescheidenheid houdt in dat je op geen enkele manier probeert de verkeerde soort aandacht op jezelf te vestigen.

Iemand die bescheiden over zichzelf denkt, probeert geen bijzondere aandacht op zichzelf te vestigen. Zo iemand vindt het niet echt nodig dat iedereen hem of haar opmerkt. Onbescheidenheid kan tot uiting komen in gedrag, in kleding en in allerlei andere dingen. Mensen gedragen en kleden zich onbescheiden, en stellen zich op een onbescheiden manier op, telkens wanneer ze proberen bijzondere aandacht op zichzelf te vestigen en mensen naar zich toe te trekken. Dat hoeft niet per se seksueel te zijn.

Ik geloof dat veel vrouwen die onbescheiden zijn en mannelijke aandacht willen, er niet op uit zijn die mannen in bed te krijgen. Natuurlijk zijn velen van hen daar waarschijnlijk wel op uit, maar ik denk niet dat ieder jong meisje dat onbescheiden kleding draagt of zich flirterig of onbescheiden gedraagt, denkt: „Ik ga deze jongen in bed krijgen.” Vaak hebben jonge meisjes gewoon geen flauw idee. Ze weten niet wat hun gedrag, hun kledingstijl of wat dan ook in het hoofd van een jonge man teweegbrengt.

Feit is dat iedere christen zich zou moeten afvragen of hij of zij wel bescheiden is, en of zijn of haar gedrag, kleding of wat dan ook ervoor zorgt dat mensen aandacht aan hem of haar schenken, vooral op seksueel gebied. Hiernaar wordt verwezen in Spreuken. In hoofdstuk 6, vers 25, staat:

Begeer haar schoonheid niet in je hart en laat ze je niet vangen met haar oogleden,

SPREUKEN 6:25

Dit kan verwijzen naar beschilderde oogleden. In zijn samenleving in het Midden-Oosten beschilderden vrouwen hun ogen misschien uitvoerig. Of het kan gaan om de manier waarop zij haar oogleden gebruikte: door ermee te knippen, te knipogen of wat ze dan ook deed. Het is duidelijk dat de vrouw een bepaalde poging doet, hetzij door de manier waarop ze haar ogen heeft beschilderd, hetzij door de manier waarop ze haar ogen gebruikt. Daarmee wil ze seksuele aandacht trekken van de jonge man die hier wordt gewaarschuwd. Het is een onbescheiden en flirterige manier van doen.

11

Kleding die seksuele aandacht trekt

In hoofdstuk 7, de verzen 10 tot en met 13, staat in de beschrijving van de overspelige vrouw die de jonge man probeert te verleiden:

En zie, een vrouw kwam hem tegemoet, uitgedost als een hoer en arglistig van hart. Zij was onrustig en opstandig, haar voeten bleven niet thuis. Nu eens op straat, dan weer op de pleinen, zij loerde bij alle hoeken. Zij greep hem vast en kustte hem. Zij trok een stalen gezicht en zei tegen hem:

SPREUKEN 7:10-13

De manier waarop ze gekleed was, was dus van betekenis.

Dat is belangrijk om op te merken: haar hart had slechte bedoelingen. Ze had een listig hart.

Er zijn vrouwen die waarschijnlijk kleding dragen waar mannen last van hebben — waardoor mannen opgewonden raken, bedoel ik — en toch hebben deze vrouwen vaak geen listig hart. Veel mannen hebben mij verteld dat het tegenwoordig heel moeilijk voor hen is om naar de gemeente te gaan, omdat vrouwen zich zo kleden dat de mannen afgeleid raken. De vrouwen die in de bank vóór hen, of een paar banken vóór hen, opstaan om te zingen en zich binnen hun gezichtsveld bevinden, verleiden hen ongetwijfeld onbedoeld door de manier waarop ze zich kleden.

Verschillende kledingstijlen komen en gaan, maar populaire stijlen zijn voor het grootste deel bedoeld om sexappeal te benadrukken. In de gemeente — om nog maar te zwijgen over kantoor, school, de straat of welke plek dan ook — worden veel mannen afgeleid door de manier waarop vrouwen gekleed zijn. Ik weet zeker dat de vrouwen in de gemeente dat soort aandacht niet proberen te trekken. Ik weet zeker dat hun hart niet listig is. Ze hebben zich niet zo gekleed in de hoop dat ze de mannen in de gemeente zouden afleiden. Er kunnen enkele vrouwen in de gemeente zijn die juist om die reden daar zijn. Maar ik denk meer aan de gemiddelde christelijke vrouw, die gewoon aantrekkelijke kledingstijlen draagt omdat die populair zijn.

12

Een ander niet tot struikelen brengen

Een vrouw die hoort dat een man last heeft van de manier waarop ze gekleed is, zal misschien geneigd zijn te zeggen: „Er is niets mis met mijn kleding. Hij moet daar maar mee leren omgaan. Dat is zijn probleem.” Dat is waar; het is zijn probleem. Maar als we weten dat we iemand anders op dat gebied, of op welk ander gebied dan ook, tot struikelen brengen, als we iemand door zijn zwakheid ten val brengen, dan handelen we liefdeloos tegenover hem.

Paulus wijdt in 1 Korinthe en Romeinen een aantal hoofdstukken aan dingen die je eigenlijk gerust mag doen, in die zin dat ze op zichzelf niet immoreel of ongeoorloofd zijn. Maar omdat ze iemand anders tot struikelen brengen, moet een christen daar

rekening mee houden en nalaten wat iemand anders tot struikelen brengt. We moeten niet alleen bezorgd zijn om onze eigen rechten, maar ook om het welzijn, het geestelijke welzijn, van de mensen om ons heen. En we moeten er rekening mee houden hoe onze manier van doen, kleden of spreken hen beïnvloedt.

Als iemand zondigt door iets wat ik doe, dan moet ik me daar zorgen over maken. Misschien doe ik zelf niets verkeerd, maar als het iemand anders aanzet tot zondigen, dan moet ik me daar zorgen over maken. Dan moet ik bedenken hoe ik kan veranderen, zodat ik iemand anders niet tot struikelen breng.

Niet alle vrouwen die gekleed zijn als een hoer, hebben noodzakelijkerwijs een listig hart. Wanneer ik zeg „gekleed als een hoer”, moet ik beseffen dat de gebruikelijke kledingstijlen van tegenwoordig nog niet zo lang geleden als de kleding van een hoer zouden zijn beschouwd. Als je kijkt naar foto's van je moeder of grootmoeder toen zij veertig of vijftig was, en naar de manier waarop zij zich kleepte, ziet dat er voor ons erg ouderwets en tuttig uit. Ik weet zeker dat het destijds modieus was, maar voor ons ziet het er erg ouderwets en tuttig uit, omdat onze smaak veranderd is en de kledingstijlen veranderd zijn. De manier waarop fatsoenlijke mannen en vrouwen zich nu kleden, zou veertig, vijftig of zestig jaar geleden als immoreel zijn beschouwd.

Jonge mannen dragen hun broek tegenwoordig zo laag dat hun bilspleet zichtbaar is. Hoe zou de samenleving daar vijftig jaar geleden tegenaan hebben gekeken? Denk zo ook eens aan de manieren waarop vrouwen zich kleden. Ik heb het over goede vrouwen, gewone vrouwen — geen slechte vrouwen, geen vrouwen die iemand proberen te verleiden, maar vrouwen die gewoon met hun tijd meegaan en zich volgens de gangbare stijlen kleden. In veel gevallen kan de kleding die onschuldige vrouwen dragen een probleem voor mannen zijn.

13

Flirten met woorden en zintuigen

De verleidster is natuurlijk niet onschuldig. Ze draagt de kleding van een hoer en heeft een sluw hart. Ze is niets goeds van plan. Vers 11 van hoofdstuk 7 zegt:

Ze is luidruchtig en opstandig. Ze kan haar voeten niet thuis houden. Nu eens is ze buiten, dan weer op het plein, en ze loert op elke straathoek. Ze grijpt hem vast en kust hem. Met een brutale blik zegt ze tegen hem: Ik heb vredeoffers bij me. Vandaag heb ik mijn geloften ingelost.

enzovoort.

De gebruikte Engelse Bijbeltekst noemt haar hier „luidruchtig en opstandig”, terwijl het Nederlandse citaat „onrustig en opstandig” heeft. Met „luidruchtig” bedoelt de spreker dat ze zo spreekt dat ze in een menigte de aandacht op zichzelf probeert te vestigen. Ze kleedt zich op een bepaalde manier en spreekt op een bepaalde manier, en haar gezichtsuitdrukking is zo dat alles erop berekend is deze jongeman aan te trekken. Dit is flirterig gedrag. Dit is onbescheiden gedrag. In de verzen 16 en 17 zegt ze tegen hem:

Ik heb mijn rustbank opgemaakt met dekens, kleurige spreien van Egyptisch linnen. Mijn slaapplaats heb ik besprenkeld met mirre, aloë en kaneel.

SPREUKEN 7:16-17

Hier spreekt ze tot zijn verbeelding. Hij heeft dit nog niet gezien of geroken, maar ze spreekt zijn zintuigen en zijn verbeelding aan. Ze schildert een beeld in zijn gedachten. Dit is flirterig. Dit is onbescheiden, verleidelijk gedrag.

14

De misleidende belofte van veilige seks

Het andere bij deze verleiding is dat ze aangeeft dat er geen gevaar is. Ik heb gehoord van jongemannen die jonge, naïeve vrouwen ertoe weten te verleiden seks met hen te hebben door te zeggen: ‘Zolang je geen orgasme krijgt, kun je niet zwanger worden.’ Er zijn jonge vrouwen die niet beter weten, en die zeggen: ‘O, oké. Zolang ik geen orgasme krijg, is het veilig.’ Mensen krijgen allerlei leugens te horen om hun de indruk te geven dat hun zorgen over de gevaren niet serieus genomen hoeven te worden. Hun zorgen zijn ongegrond. Dit is veilig.

We hebben tegenwoordig in onze samenleving de uitdrukking ‘veilige seks’. Daarmee wordt natuurlijk niet seks binnen het huwelijk bedoeld. Dat is de enige veilige seks die er is. Maar ‘veilige seks’ verwijst bijna altijd naar mensen die buiten het huwelijk seks hebben. ‘Veilig’ betekent meestal dat ziekte, een geslachtsziekte, of mogelijk een zwangerschap wordt voorkomen. Ze hebben het over bepaalde technieken die nu beschikbaar zijn om seks onnatuurlijk en onaangenaam, maar wel veilig te maken. Steeds weer is er die belofte dat er geen gevaar zal zijn: je komt ermee weg. Je kunt dit ongestraft doen.

We zien dit wanneer ze de jongeman verleidt in hoofdstuk 7, de verzen 19 en 20. Ze zegt:

Want mijn man is niet thuis, hij is voor een verre reis
vertrokken. Hij heeft de geldbuidel in zijn hand meegenomen, op
de dag van de volle maan zal hij thuiskomen.

SPREUKEN 7:19-20

Ik weet wanneer hij terugkomt. Dat is niet vandaag. Hij zal lange tijd wegblijven. Hij heeft me verteld wanneer hij terugkomt. Hij heeft veel geld bij zich. Hij zal niet snel terug hoeven te komen. Ze zegt: ‘We zullen niet betrappt worden. Vannacht zal hij er beslist niet zijn.’ Ze belooft hem dat het in dat opzicht veilig zal zijn.

Ook zegt ze in vers 14:

Ik moet dankoffers brengen, ik ben vandaag mijn
geloften nagekomen.

SPREUKEN 7:14

Ik ben gisteren naar de kerk geweest. Ik heb mijn tienden betaald. Ik heb nu alles met God vereffend. Nu kunnen we wat plezier maken. Het is verbazingwekkend hoeveel mensen denken dat het zo werkt: dat je gewoon kunt doen wat je wilt en daarna naar de kerk kunt gaan, een gebed kunt uitspreken, een of andere vorm van bekering met je mond kunt belijden, je tienden kunt betalen, een goede daad kunt doen of wat dan

ook, en dat het daarmee min of meer kwijtgescholden is. Veel mensen hebben het gevoel dat het er niet echt toe doet hoe ze leven, zolang ze maar naar de kerk gaan en het op zondag als het ware weer goedmaken.

De gebruikte Engelse Bijbeltekst luidt hier: „Ik heb mijn geloften ingelost”, terwijl het Nederlandse citaat zegt: „Ik moet dankoffers brengen.” Op de Engelse lezing baseert de spreker de volgende parafrase: we zullen geen problemen met God krijgen, want ik heb mijn offers aan God al betaald. Het is dus veilig. Mijn man zal ons niet betrappen, en God zal hier niet boos over zijn, want dit is al afgehandeld. Ik heb alles met God al vereffend.

In hoofdstuk 8 van Prediker, vers 11, staat:

Omdat het vonnis over een slechte daad niet snel geveld wordt, daarom blijft het hart van de mensenkinderen in hen vervuld van kwaaddoen.

PREDIKER 8:11

Prediker 8:11. Daar staat dat mensen eerder geneigd zijn kwaad te doen omdat ze zien dat de straf niet onmiddellijk komt. Omdat het vonnis wegens een slechte daad niet onmiddellijk aan hen wordt voltrokken, worden ze aangemoedigd kwaad te doen, want het lijkt erop dat ze ermee weggkomen. Wanneer iemand bezwijkt voor seksuele verleiding, komt dat bijna altijd doordat diegene zichzelf ervan heeft overtuigd, of zich door de verleider ervan heeft laten overtuigen, dat dit veilig is. Ze zullen ermee weggkomen. Er zal geen straf zijn. Daarom bezwijken mensen voor de verleiding.

15

Gevolgen van overspel en de vreze Gods

Met betrekking tot seksuele zonde is er een negatieve uitkomst waarvan Salomo wil dat zijn zoon zich bewust is, en hij noemt die van tijd tot tijd. Spreuken 2:18 en 19 zegt:

Haar huis helt immers over naar de dood, en haar sporen naar de gestorvenen. Allen die bij haar komen, zullen niet terugkomen en de paden van de levenden niet bereiken.

SPREUKEN 2:18-19

Hoofdstuk 5, de verzen 3 tot en met 5, zegt:

Want de lippen van een vreemde vrouw druipen van honingzeem, haar gehemelte is gladder dan olie, maar het laatste van haar is bitter als alsem, scherp als een tweesnijdend zwaard. Haar voeten dalen af naar de dood, haar voetstappen sturen aan op het graf;

SPREUKEN 5:3-5

In hoofdstuk 6 gaat het in het bijzonder over overspel met een getrouwde vrouw. De overspeler haalt zich beslist ernstige verwondingen en problemen op de hals. In hoofdstuk 6, vers 27, staat:

Als iemand vuur in zijn boezem neemt, zullen dan zijn kleren niet in brand vliegen?

SPREUKEN 6:27

Wie overspel pleegt, zal verwondingen en schande oplopen, ongetwijfeld door toedoen van de echtgenoot.

Plaag en schande zal hij vinden en zijn smaad zal niet uitgewist worden, want jaloersheid is de woede van een man en hij zal geen medelijden hebben op de dag van de wraak. Hij zal geen enkel losgeld aannemen, en er niet in bewilligen, al vergroot men het geschenk.

SPREUKEN 6:33-35

Er is dus een negatieve uitkomst waarvan iemand denkt dat hij die zal ontlopen wanneer hij voor de verleiding bezwijkt.

Salomo heeft deze inzichten in de kwestie van seksuele zonde, maar hij geeft ook een aantal strategieën om seksuele zonde te vermijden. In hoofdstuk 5, vers 20 en 21, zegt hij:

Waarom zou je, mijn zoon, ronddolen bij een vreemde vrouw, de boezem van die onbekende omarmen? Want de wegen van een man zijn vóór de ogen van de HEERE, Hij weegt al zijn sporen.

SPREUKEN 5:20-21

Met andere woorden: vrees God. Je moet je ervan bewust zijn dat God alles ziet, overweegt en beoordeelt. Als je de Heere vreest, hoort dat een sterke aansporing te zijn om niet voor zo'n verleiding te bezwijken.

In hoofdstuk 23, vers 17 en 18, staat:

Laat je hart niet jaloers zijn op de zondaars, maar heel de dag blijven in de vreze des HEEREN. Want juist dan is er toekomst, en wordt je hoop niet afgesneden.

SPREUKEN 23:17-18

Vrees God dus wanneer je verleid wordt. Bedenk dat God kijkt. De ogen van de Heere zijn op elke plaats en de wegen van een mens zijn voor de ogen van de Heere.

16

Het hart bewaken met wijsheid

Dan zijn er natuurlijk de aanwijzingen om je hart te bewaken. Als je hart er goed voorstaat, zal het de verleiding kunnen weerstaan. Als dat niet zo is, als het moreel zwak is, dan zal het bezwijken. Over de verleiding door een vrouw staat in hoofdstuk 7, vers 25:

Laat je hart niet afwijken naar haar wegen, laat het niet afdwalen op haar paden.

SPREUKEN 7:25

We hebben Spreuken 4:23 al aangehaald:

Bescherm je hart boven alles wat te behoeden is, want daaruit zijn de uitingen van het leven.

SPREUKEN 4:23

Bewaak je hart met alle ijver. Laat je hart niet afdwalen naar haar paden.

In hoofdstuk 2, vers 10 tot en met 16, staat:

Ja, in je hart zal wijsheid komen en kennis zal aangenaam zijn voor je ziel. Bedachtzaamheid zal over jou waken, inzicht zal je beschermen, om je te redden van de verkeerde weg, van de man die verderfelijke dingen spreekt, van hen die de rechte paden verlaten om op de wegen van de duisternis te gaan, van hen die zich verblijden in kwaad te doen, zich verheugen in verderfelijk kwaad, van wie de paden slinks zijn, die afwijken in hun sporen, om je te redden van de vreemde vrouw, de onbekende die met haar woorden vleit,

SPREUKEN 2:10-16

In vers 16 staat ook:

Om je te redden van een immorele vrouw, van een verleidster die je met haar woorden inpakt.

Wat bevrijdt je daarvan? Dat gebeurt wanneer wijsheid je hart binnenkomt, wanneer je wijsheid in je hart koestert, wanneer je je hart tot wijsheid neigt en wanneer je voorkomt dat je hart in de verkeerde richting afdwaalt.

Dat wil zeggen dat je in de gaten moet houden wat daarbinnen gebeurt. Wanneer iemand in seksuele zonde vervalt, komt dat niet zomaar uit het niets. Gewoonlijk is het het gevolg van dingen die zich in het hart hebben afgespeeld en die eerder een halt hadden moeten worden toegeroepen. Vaak houden we ons hart niet goed genoeg in de gaten. We zijn ons er niet eens van bewust wat daarbinnen gebeurt. Wanneer we dan bezwijken, kunnen we terugkijken en zeggen: 'Ik heb eerder in mijn denken, in mijn hart, deze compromissen gesloten, en daardoor ben ik gevallen.'

In hoofdstuk 7, vers 1 tot en met 5, staat:

Mijn zoon, neem mijn woorden in acht, berg mijn geboden bij jou op. Neem mijn geboden in acht en leef, en neem mijn onderricht in acht als je oogappel. Bind ze aan je vingers, schrijf ze op de tafel van je hart. Zeg tegen de wijsheid: Jij bent mijn zuster, en noem het inzicht je bloedverwant, opdat zij je bewaren voor de vreemde vrouw, voor de onbekende die jou met haar woorden vleit.

SPREUKEN 7:1-5

Hoe blijf je bij hen vandaan? Door deze aanwijzingen op je hart te schrijven, door je hart te onderwijzen.

In Hosea 4:11 staat:

Hoererij, wijn en nieuwe wijn nemen het hart in beslag.

HOSEA 4:11

Met hoererij wordt ontucht bedoeld. En in Spreuken, hoofdstuk 25, vers 28, staat:

Zoals een opengebroken stad zonder muur, zo is een man die zijn geest niet in bedwang houdt.

SPREUKEN 25:28

Je bent weerloos tegen verleiding als je niet zelf over je hart heerst, als je niet over je eigen geest heerst.

17

Seksuele vervulling binnen het huwelijk

Een andere strategie die hij geeft om seksuele zonde te vermijden, is tevreden te zijn met wat je hebt. In hoofdstuk 27, vers 7, staat:

Iemand die verzadigd is, vertrapt honingzeem, maar voor een hongerige is al het bittere zoet.

SPREUKEN 27:7

Dit geldt niet alleen voor lichamelijke eetlust, maar ook voor andere verlangens. Als je verzadigd bent, voel je je niet tot iets anders aangetrokken. Je zult niet voor de verleiding bezwijken, omdat je al verzadigd bent. Als je vol zit, kan iemand je een zoet nagerecht aanbieden en zul je ervan walgen. Ik bedenk nu net dat dit niet voor iedereen geldt. Maar het is wel zo dat als je echt vol zit, je opeens nergens anders meer trek in hebt, hoe aantrekkelijk het ook is.

Als een man seksueel helemaal verzadigd is door zijn relatie met zijn vrouw, dan maakt het niet uit hoe aantrekkelijk een mogelijkheid is die zich daarna voordoet. Hij is verzadigd. Hij heeft geen belangstelling. Maar voor iemand die honger heeft, is alles zoet. Zelfs bitter voedsel is zoet als je uitgehongerd bent. Ook bij andere verlangens loopt iemand die uitgehongerd is het gevaar dat hij zelfs bezwijkt voor verleidingen die normaal gesproken geen grote verleidingen zouden zijn.

In hoofdstuk 5, vers 15 staat:

Drink water uit je eigen bak, stromend water uit je eigen put.

SPREUKEN 5:15

Dit gaat in feite over seks met je eigen vrouw.

Laten je bronnen zich naar buiten toe verspreiden, de waterbeken op de pleinen. Laten ze van jou alleen zijn en van geen vreemde met jou. Moge je levens bron gezegend zijn en verblijd je over de vrouw van je jeugd: een zeer lieflijke hinde, een bevallig steengeitje. Laten haar borsten jou te allen tijde dronken maken, dool voortdurend rond in haar liefde.

SPREUKEN 5:16-19

Als je je over je vrouw verblijdt en je voortdurend in haar liefde verliest, zul je verzadigd zijn. God legt werkelijk een behoefte aan intimiteit in mensen, en een sterke drang om seks te hebben als onderdeel van die intimiteit. Daarom heeft God het huwelijk geschapen. Paulus zei:

Maar als zij zich niet kunnen beheersen, laten zij dan trouwen, want het is beter te trouwen dan van begeerte te branden.

1 KORINTHE 7:9

Hij zei ook dat mannen en vrouwen hun echtgenoot seksueel niets mogen onthouden. Hij zegt dit in 1 Korinthe 7:

Onttrek u niet aan elkaar, behalve dan met onderling goedvinden voor een bepaalde tijd, om u te wijden aan vasten en bidden. Kom daarna weer bij elkaar, opdat de satan u niet zal verzoeken omdat u zich niet kunt onthouden.

1 KORINTHE 7:5

Paulus beseft dat wanneer een echtpaar elkaar seksueel iets onthoudt, ze elkaar in verzoeking brengen, omdat hun echtgenoot thuis niet verzadigd zal zijn. Misschien zijn ze niet het soort mensen dat eropuit zou gaan om buitenshuis een vrouw of een man te zoeken, maar misschien doen ze dat wel. Ze zullen hoe dan ook in de verleiding

komen. Wat je in je huwelijk niet nodig hebt, zijn extra verleidingen. Je moet verzadigd zijn met je echtgenoot, en iemand moet er heel zorgvuldig voor zorgen dat haar man of zijn vrouw verzadigd is, want buitenshuis zijn er verleidingen.

18

Veilige plaatsen en zelfbeheersing

Er zijn ook een aantal andere dingen die Salomo ter sprake brengt. Verscheidene dingen die hij aanraadt, vallen onder wat ik de categorie veilige plaatsen noem. In hoofdstuk 4, vers 14 en 15 staat:

Kom niet op het pad van goddelozen, en begeef je niet op de weg van kwaaddoeners. Verwerp die, ga die niet op, wijk daarvan af en ga voorbij!

SPREUKEN 4:14-15

Als je een zwak hebt voor alcohol, ga dan niet de kroeg in. Als je een zwak hebt voor seks, ga dan niet naar plaatsen waar verleiding is. Natuurlijk klagen sommige mannen dat ze naar hun werk moeten en dat er op kantoor vrouwen zijn die zich onbescheiden kleden en flirten. Ik luisterde naar een christelijk radioprogramma, en een man zei dat hij een affaire had gehad met een vrouw met wie hij werkte. Hij had het aan zijn vrouw opgebiecht, zij had hem vergeven, en hij wilde ontslag nemen omdat hij in de nabijheid van deze vrouw moest blijven werken. Zijn vrouw maakte zich daar financieel zorgen over en wilde niet dat hij zijn baan opzegde. De presentator zei: ‘Neem ontslag.’ Dat is duidelijk het juiste advies. Je kunt beter je baan opgeven dan je huwelijk opgeven. Je kunt beter financiële problemen hebben dan morele problemen.

Vermijd de plaats van verleiding zoveel als je kunt. Soms kun je er niets aan doen. Misschien ben je als Jozef in het huis van Potifar. Hij was daar een slaaf. Hij kon niet weg, en de vrouw probeerde hem dag in, dag uit te verleiden. Toch bood hij weerstand. Maar in zo’n situatie zou ik er niet op wedden dat een jonge man het gedurende een lange periode volhoudt. Voor zover hij wist, zat hij daar levenslang. Voor zover hij

wist, zou deze vrouw hem elke dag van zijn leven blijven verleiden en kon hij niet weggaan. Maar meestal verkeren wij niet in zulke omstandigheden. Wij kunnen de verleiding vermijden. Wij kunnen op veiligere plaatsen blijven.

In hoofdstuk 5, vers 8 staat:

Houd je weg ver bij haar vandaan en kom niet in de nabijheid van de deur van haar huis,

SPREUKEN 5:8

Hoofdstuk 7, vers 11 zegt:

Zij was onrustig en opstandig, haar voeten bleven niet thuis.

SPREUKEN 7:11

Thuis zou voor haar een veiliger plaats zijn geweest. Ze wilde duidelijk niet veilig zijn. Blijf dus op veilige plaatsen, of zoek veilige plaatsen op, en vermijd de gevaarlijke plaatsen waar verleiding op de loer ligt.

In hoofdstuk 25, vers 16 staat:

Hebt u honing gevonden, eet dan tot u genoeg hebt, anders raakt u er oververzadigd door en spuwt u het uit.

SPREUKEN 25:16

Dit zegt in wezen dat je gewoonten van zelfbeheersing moet ontwikkelen. Als je jezelf bij het ene verlangen kunt beheersen, kun je karakter opbouwen. Dat karakter zal je helpen om jezelf ook bij andere verlangens te beheersen. Sommige mensen hebben een zwak voor het ene, maar niet voor het andere. Mensen die een zwak hebben voor seks, hebben niet altijd een zwak voor chocolade. Mensen die een zwak hebben voor chocolade, hebben niet altijd een zwak voor seks. Maar als je zelfbeheersing ontwikkelt op het gebied waarop je wel een zwak hebt, dan wordt zelfbeheersing een

aspect van je karakter. Dat karakter zal je door andere momenten heen helpen, wanneer je te maken krijgt met andere soorten verleidingen die misschien van dezelfde soort zijn of op dezelfde manier een beroep op je doen.

19

Rekenschap afleggen aan God en mensen

In hoofdstuk 5, vers 12 tot en met 14 zegt de man die voor seksuele verleiding bezwijkt, wanneer hij daar spijt van heeft:

en je zegt: Hoe heb ik vermaning kunnen haten, en heeft mijn hart bestraffing kunnen verwerpen, en heb ik niet geluisterd naar de stem van mijn leraren, mijn oren niet geneigd tot mijn leermeesters! In bijna alle kwaad heb ik verkeerd, in het midden van de gemeente en de gemeenschap!

SPREUKEN 5:12-14

Deze man had, met andere woorden, toegang tot mensen die hem in de juiste richting konden sturen. Hij leefde niet op een afgezonderde plek. Hij bevond zich midden in de gemeente. Hij had leraren. Hij had mensen die hem terecht konden wijzen en onderwijzen. Maar hij had daar een hekel aan gehad. Hij had zijn gedrag niet onder het onderwijs en het toezicht gebracht van de mensen die daarvoor beschikbaar waren. Rekenschap afleggen kan er in hoge mate toe bijdragen dat je hele ervaring van verleiding verandert.

Zoals ik al zei, rekende de man die in het donker van de nacht door de straat van de hoer liep er sterk op dat hij niet gezien zou worden. Hij rekende er sterk op dat hij geen rekenschap hoefde af te leggen. Wanneer je weet dat God kijkt, moet je rekenschap afleggen. Dat is het eerste wat Salomo zegt:

Waarom zou je, mijn zoon, ronddolen bij een vreemde vrouw, de boezem van die onbekende omarmen? Want de wegen van een man zijn vóór de ogen van de HEERE, Hij weegt al zijn sporen.

SPREUKEN 5:20-21

Waarom zou de Heere jou in deze compromitterende situatie moeten zien? Het besef dat de Heere hem ziet, zou voor een goed mens genoeg moeten zijn om rekenschap af te leggen.

Als hij meer nodig heeft, zijn er andere manieren om rekenschap af te leggen. Voor een goed mens zou het genoeg moeten zijn te weten dat God kijkt. Dat zou hem eerlijk moeten houden, en bij iemand die werkelijk goed is, zal dat ook zo zijn. Want een goed mens heeft niet altijd godvrezende mensen om zich heen die hem eerlijk houden. Daniël en Sadrach, Mesach en Abed-Nego waren in Babylon, waar er maar heel weinig toezicht van godvrezende mensen was. Hun ouders waren daar niet. Ze waren omringd door heidenen. Toch namen zij zich in hun hart voor dat ze zich niet zouden verontreinigen. Dat kwam doordat ze God vreesden.

Een goed mens zal eerlijk zijn, zelfs als er niemand anders aanwezig is tegenover wie hij rekenschap moet afleggen, want hij moet tegenover God rekenschap afleggen. Maar sommige mensen zijn niet sterk genoeg in hun geloof in de aanwezigheid van God, en hun vrees voor God is niet zo sterk. Ze hebben momenten waarop ze God vergeten. Op zulke momenten helpt het om mensen te hebben die een oogje op je houden.

Er zijn manieren waarop iemand seksuele zonde kan vermijden, als hij dat wil. Een van de problemen is natuurlijk dat mensen dat vaak niet werkelijk willen. Maar als iemand het wel wil vermijden, geeft Salomo enkele aanwijzingen om het zekere voor het onzekere te nemen en zuiver te blijven.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Johannes 2:16
- Spreuken 22:14
- Prediker 7:26
- Spreuken 5:22
- Spreuken 11:6
- Spreuken 7:11
- Spreuken 9:17
- Spreuken 2:17
- Spreuken 7:19
- Spreuken 6:25
- Job 31:1
- Spreuken 7:9
- Spreuken 5:12-13
- Spreuken 7:26
- Spreuken 7:21
- Spreuken 2:16
- Spreuken 6:24
- Spreuken 7:5
- Spreuken 7:10-13
- Spreuken 7:16-17
- Spreuken 7:19-20
- Spreuken 7:14
- Prediker 8:11
- Spreuken 2:18-19
- Spreuken 5:3-5
- Spreuken 6:27
- Spreuken 6:33-35
- Spreuken 5:20-21
- Spreuken 23:17-18
- Spreuken 7:25

- Spreuken 4:23
- Spreuken 2:10-16
- Spreuken 7:1-5
- Hosea 4:11
- Spreuken 25:28
- Spreuken 27:7
- Spreuken 5:15
- Spreuken 5:16-19
- 1 Korinthe 7:9
- 1 Korinthe 7:5
- Spreuken 4:14-15
- Spreuken 5:8
- Spreuken 25:16
- Spreuken 5:12-14

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.